

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

Türkiye doğalgaz ithal eden bir ülke konumundadır ve doğalgaz ithalatı enerjide dışa bağımlılığımızda da büyük bir orana sahiptir.

Enerji Piyasaları Düzenleme ve Denetleme Kurumu (EPDK) en son açıkladığı Haziran 2021 verilerine göre doğalgaz ithalatı aşağıdaki tablodaki gibi gerçekleşmiştir.

Haziran 2021 Dönemindeki Doğal Gaz İthalat Miktarlarının Doğal Gazın İthal Edildiği Ülkelere Göre (Milyon Sm³)

İthal Edilen Ülke	2021 Haziran	
	Miktar	Pay(%)
ABD	0,00	0,00
Azerbaycan	522,56	12,85
Cezayir	278,22	6,84
İran	867,01	21,33
Katar	0,00	0,00
Rusya Federasyonu	2.397,55	58,98
Trinidad ve Tobago	0,00	0,00
Genel Toplam	4.065,34	100

Yine aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere Türkiye'nin doğalgaz ithalatı yaptığı ülkelerle anlaşma tarihleri ve bitiş tarihleri görülmektedir.

Anlaşma	İmza Tarihi	İşletim Tarihi	Süre (Yıl)	Miktar (milyar m ³ / yıl)	Bitiş Tarihi
---------	-------------	----------------	------------	--------------------------------------	--------------

Nijerya (LNG)	1995	1999	22	1,2	2021
Cezayir (LNG)	1988	1994	27	4	2021
Rusya (Balkan Rotası)	1998	1998	23	8	2021
Rusya (Balkan Rotası)	1998	1998	23	4	2021
Azerbaycan	2001	2007	15	6,6	2022

5123

Ayrıca EPDK 2019 ve 2020 raporlarına göre;

2019 yılında, 45.211,47 milyon Sm³ doğal gaz ithal edilmiştir. Doğal gaz ithalatı 2018 yılına kıyasla %10,08 oranında azalmıştır. 2019 yılında, ithalat %33,61'lik payla en fazla Rusya'dan yapılmıştır. 2019 yılında 12.694,07 milyon Sm³ LNG (Uzun Dönemli ve Spot) ithalatı yapılmış olup, söz konusu miktar toplam ithalatın %28,08'idir. Toplam LNG ithalatının %40,49'lük bölümü Spot LNG ithalatı olup, geri kalan kısmı BOTAŞ tarafından Cezayir ve Nijerya'dan ithal edilen uzun dönem sözleşmeli ithalat miktarı oluşturmaktadır.

2020 yılında, 48.125,51 milyon Sm³ doğal gaz ithal edilmiştir. Doğal gaz ithalatı 2019 yılına kıyasla %6,45 oranında artmıştır. 2020 yılında, ithalat %33,62'lik payla en fazla Rusya'dan yapılmıştır. 2020 yılında ayrıca, ilk defa Malkoçlar Giriş Noktası'ndan 12,043 milyon Sm³'lük spot boru gazı ithalatı gerçekleştirilmiştir.

2020 yılında 15.078,35 milyon Sm³ LNG (Uzun Dönemli ve Spot) ithalatı yapılmış olup, söz konusu miktar toplam ithalatın %31,33'dür. Toplam LNG ithalatının %54,03'lük bölümü Spot LNG ithalatı olup, geri kalan kısmı BOTAŞ tarafından Cezayir ve Nijerya'dan ithal edilen uzun dönem sözleşmeli ithalat miktarı oluşturmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Türkiye doğalgaz ithal ettiği ülkelere 2019, 2020 ve 2021 yıllarında metreküp başına ne kadar ödeme yapılmıştır?
- 2- Doğal gaz alım satım anlaşmalarını uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari sözleşmeler olarak dile getirmiş ve bir çok kez sorduğumuz sorulara bu nedenle cevap vermediniz. Ancak anlaşmalar sona ermiştir ve de sona ermek üzeredir. Doğalgazı ithal ettiğimiz ülkelere yıllara göre ithal ettiğimiz metreküp başına ne kadar ödeme yapılmıştır?
- 3- 2021 yılında süresi dolan anlaşmaların nasıl devam ettirilecektir? Bu anlaşmalarla ilgili çalışmalarınız nelerdir?
- 4- Uzun dönemli doğalgaz alım satım anlaşmaları kapsamında temin edilen doğalgazın fiyatı, değişen piyasa koşullarına göre, belirli periyotlarla yeniden değerlendirilmekte, uzun dönemli kontrat fiyatlarının piyasa fiyatlarına kolerasyonu sağlanarak fiyat indirimine yönelik kontratlar bazında hangi görüşmeler yapılmıştır? Bu görüşmeler neticesinde doğalgaz temininde ne kadarlık bir ülke menfaatine yarar sağlanmıştır?
- 5- Geçmiş dönemlerde doğalgaz dünyada ucuzlarken Türkiye'de fiyatlarda indirim yapılmak yerine vatandaşa yansıtılacak şekilde zamlar yapılmıştır. Bu durum vatandaşlarımızda endişeli bir bekleyişe neden olmuştur. Çünkü; Eylül 2021 itibari ile dünyada doğalgaz fiyatı yetersiz arz ve yükselen talep nedeniyle artmaya devam etmektedir. Uluslararası piyasalardaki bu fiyat artışından vatandaşlarımızı nasıl koruyacak ve kış aylarına hazırlandığımız bu günlerde doğalgaza zam yapmamak için hangi önlemleri alacaksınız?